

1

- Ved sensuren vil oppgave 1 vektes 20%, oppgave 2 vektes 50%, og oppgave 3 vektes 30%. Utover dette vektlegges hver deloppgave likt. Prioriter tiden deretter.
- I denne oppgaven kan du svare med digital håndtegning. Bruk eget skisseark (utdelt). Se instruksjon for utfylling av skisseark på pult.

Du finner oppgaveteksten til oppgave 1 som PDF-fil til venstre for skrivefeltet.

Skriv ditt svar her...

- i) De beregner prisvekst slik at man kan beregne reallønnsvekst.
- ii) De måles etter driftskostnadene.
- iii) Budsjettbalansen korrigert for summen vi tar ut av oljefondet. Det strukturelle underskuddet.
- iv) Etterspørsel etter norskproduserte varer vil øke fordi utenlandske varer blir relativt dyrere målt i NOK. Vi vil importere mindre og eksportere mer. Inflasjonen vil gå opp.
- v) At sentralbanken har et inflasjonsmål, men at dette ikke er et strengt mål. De kan ha andre faktorer som også påvirker renten og derfor vil de noen ganger tillate å la inflasjonen gå noe over eller under målet dersom det bidrar til å nå andre mål. F.eks. kan banken ha en renteregulering som vektlegger et inflasjonsmål samtidig som de ønsker å motvirke konjunkturer.

Besvart.

Knytte håndtegninger til denne oppgaven?

Bruk følgende kode:

4 5 1 3 6 5 2

2

- Ved sensuren vil oppgave 1 vektes 20%, oppgave 2 vektes 50%, og oppgave 3 vektes 30%. Utover dette vektlegges hver deloppgave likt. Prioriter tiden deretter.
- I denne oppgaven kan du svare med digital håndtegning. Bruk eget skisseark (utdelt). Se instruksjon for utfylling av skisseark på pult.

Du finner oppgaveteksten til oppgave 2 som PDF-fil (to sider) til venstre for skrivefeltet.

Skriv ditt svar her...

Oppgave 2

i)

$$\Delta Y = \frac{-c_1 \times \Delta z^T}{1 - c_1(1-t) - b_1}$$

$$\Delta z^T < 0 \rightarrow \Delta Y > 0$$

Matematisk: Endringen i skattene har negativt fortegn, telleren blir positiv, og vi har en positiv endring i BNP.

Skattekuttet betyr at konsumentene har mer inntekt å bruke på konsum. Konsumet øker ikke like mye som den disponible inntekten fordi noe av inntekten kan gå til annet enn konsum ($0 < c_1 < 1$). Den økte etterspørselen fører til økt produksjonen og BNP vil øke. Dette vil føre til høyere inntekt for konsumentene og ytterligere økt konsum. Denne effekten dempes noe av at den økte inntekten fører til høyere skatt. Økningen i etterspørsel vil føre til at bedriftene får større behov for realkapital, og omsetning som gjør det lettere å investere. Dette fører til økte investeringer.

ii) c_1 , konsumtilbøyeligheten, viser hvor stor andel av inntekten som går til konsum. Dersom denne er høy vil et skatteuttet føre til en relativt høy økning av konsumet. Dersom c_1 er lav vil ikke skatteuttet ha like stor effekt på konsumet.

iii)

$$\Delta T = \Delta z^T + t\Delta Y$$

$$\Delta T = \Delta z^T + t \times \frac{-c_1 \times \Delta z^T}{1 - c_1(1-t) - b_1}$$

$$\Delta T = \Delta z^T \left(1 + \frac{-c_1 t}{1 - c_1(1-t) - b_1} \right)$$

$$\Delta T = \Delta z^T \left(\frac{1 - c_1 + c_1 t - b_1}{1 - c_1(1-t) - b_1} + \frac{-c_1 t}{1 - c_1(1-t) - b_1} \right)$$

$$\Delta T = \Delta z^T \left(\frac{1 - c_1 - b_1}{1 - c_1(1-t) - b_1} \right)$$

Den totale endringen i nettoskatteinntekter er det initielle kuttet + økt skatteinntekt som følge av økt BNP. Dette skjer igjennom de økonomiske mekanismene forklart i oppgave i).

iv) og v) Fra figurene: BNP går opp (fra Y1 til Y2), renta går opp (fra i_1 til i_2), og inflasjonen går opp (til π_2). I deloppgave en var renta og inflasjonen gitt. Vi kan se fra figur 1 at dersom IS kurven skiftet like mye ut, men renta var gitt, ville BNP økt med mer enn det gjør når renta er endogen. Dette er fordi både konsum og investeringer avhenger av renta, eller mer spesifikt realrenta ($i - \pi$). Dersom realrenta er høy blir konsum idag relativt dyrere og sparing blir mer attraktivt. For investeringer gjelder det at lån blir dyrere og avkastningskrav høyere når realrenta er høy. Derfor øker ikke BNP like som i deloppgave i), når renten er endogen.

vi) $\Delta z^\pi > 0$ betyr at vi vil ha høyere inflasjon for en gitt Y. Figur 4 viser skiftet i PK. Sentralbanken har i denne modellen et fleksibelt inflasjonsmål og vil reagere med å sette opp renta med $\Delta i = d_1 \times \Delta z^\pi$. Figur 3 viser skiftet i RR. Dette vil føre til at BNP går ned. Figur 4 viser at dette vil dempe kostnadssjokkets effekt på inflasjonen og vi vil ende i π^* , i_2 , y_2 .

De økonomiske mekanismene. Kostnadssjokket fører til økt inflasjon. Det er viktig at inflasjonsmålet som sentralbanken har satt er troverdig fordi inflasjon er en faktor i konsum- og investeringsavgjørelser. Når realrenta er lav eller negativ kan det føre til en ugunstig overopphetning av økonomien. På den andre siden vektlegger også sentralbanken BNP-gapet i sin renteregulering. Derfor vil sentralbanken justere sin renteregulering og bremse økonomien noe, slik at kostnadssjokket ikke fører til en like stor økning i inflasjon som det ellers ville gjort.

Besvart.

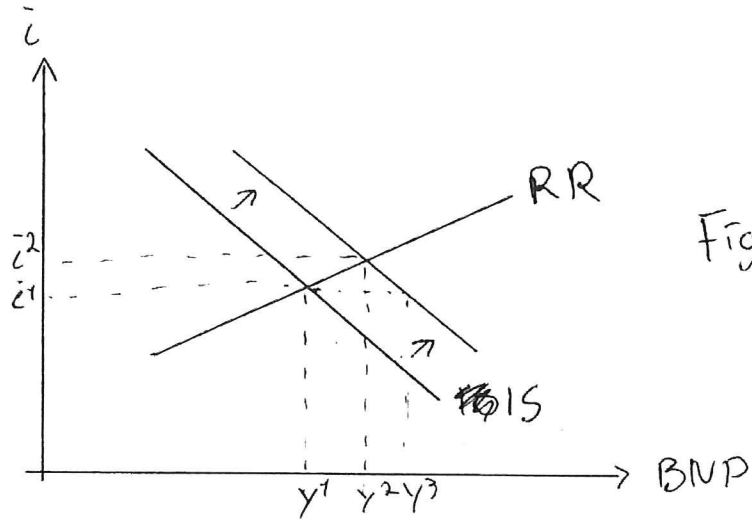
Knytte håndtegninger til denne oppgaven?

Bruk følgende kode:

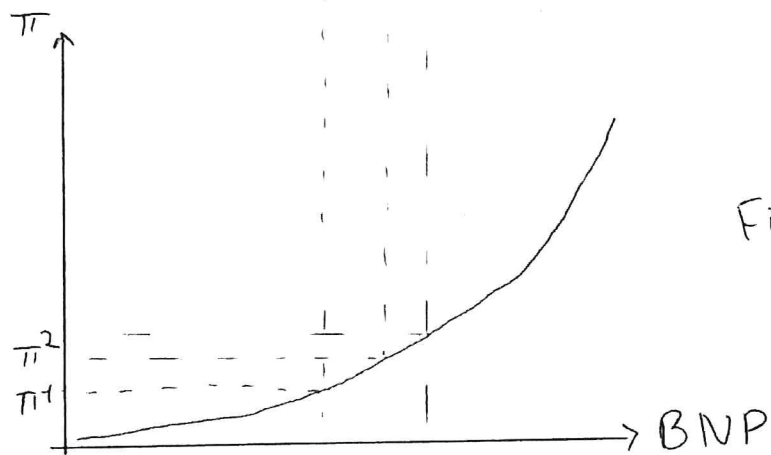
8 1 5 9 2 9 6

Oppgavekode Question code	Dato Date	Emnekode Subject code	Kandidatnummer Candidate number	Oppgavenummer Question number	Sidetall Page number
8159296	28.11.2018	ECON1310	171106	2	1

Tegneområde Drawing area



Figur 1



Figur 2

Oppgavekode
Question code

Dato
Date

Emnekode
Subject code

Kandidatnummer
Candidate number

Oppgavenummer
Question number

Sidetal
Page number

8159296

28.11.2018

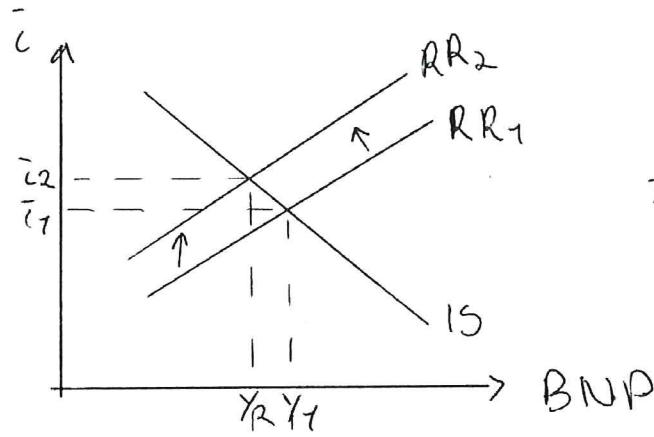
ECON1310

171106

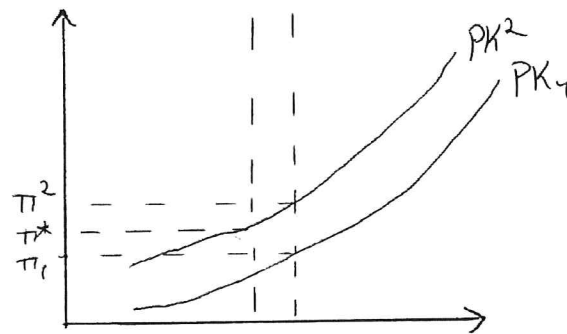
2

2

Tegneområde Drawing area



Figur 3



Figur 4

3

- Ved sensuren vil oppgave 1 vektes 20%, oppgave 2 vektes 50%, og oppgave 3 vektes 30%. Utover dette vektlegges hver deloppgave likt. Prioriter tiden deretter.
- I denne oppgaven kan du svare med digital håndtegning. Bruk eget skisseark (utdelt). Se

instruksjon for utfylling av skisseark på pult.

Du finner oppgaveteksten til oppgave 1 som PDF-fil til venstre for skrivefeltet.

Skriv ditt svar her...

Oppgave 3

i) Diagrammet viser at ved lav ledighet blir reallønnen høy, og ved høy ledighet blir reallønnen lav. Dette forholdet kommer av at når det er høy tilgang på arbeidskraft har de ansatte dårlig forhandlingsevne ovenfor arbeidsgiver, og det er lett for arbeidsgiver å finne nye arbeidstakere. Blir ledigheten veldig høy kan det føre til negativ lønnsvekst. Når ledigheten er lav er det vanskelig å finne nye arbeidstakere og de ansatte får en fordel i lønnsforhandlingene som fører til høyere reallønnsvekst.

ii)

Ekspansiv finanspolitikk. $\Delta G > 0$

Svak konjunktur: I en svak konjunktur kan ledigheten være høyere enn likevektsledigheten. Ekspansiv finanspolitikk motvirke dette og skape positive ringvirkninger og vekst. Ulempen kan være at det tar lang tid sette i gang slik politikk og situasjonen kan ha endret seg fra avgjørelsen tas til man ser effekten av politikken.

Økning i likevektsledigheten: Dersom ledigheten har økt fordi det er en økning i likevektsledigheten kan en ekspansiv finanspolitikk føre til at ledigheten går under likevektsledigheten. Høy lønnsvekst fører til økte kostnader for bedriftene som fører til økt prisvekst. Hvis ledigheten er under likevektsledigheten vil ikke dette være opprettholdbart over tid.

Altså kan det være ulemper i begge scenarioer, men konsekvensene større i situasjonen med økt likevektsledighet.

Besvart.

Knytte håndtegninger til denne oppgaven?

Bruk følgende kode:

7 7 2 9 4 1 6

Håndtegnning 1 av 1

Oppgavekode
Question code

Dato
Date

Emnekode
Subject code

Kandidatnummer
Candidate number

Oppgavenummer
Question number

Sidetall
Page number

7729416

28.11.2016

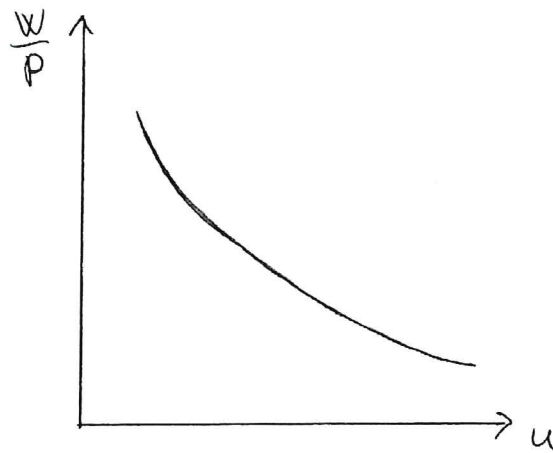
ECON1310

171106

3

3

Tegneområde Drawing area



Figur 5